Uw kenmerk	: -	
Uw brief van	: -	Aan de colleges van burgemeester en wethouders van de Zeeuwse gemeenten
Ons kenmerk	: 20220921_JSch_JGae	
Datum	: 21 september 2022	

Onderwerp : 2e Begrotingswijziging 2023

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Bijgaand doen wij u toekomen de 2e begrotingswijziging 2023 van Gemeenschappelijke regeling Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Zeeland.

Het Algemeen Bestuur heeft in haar vergadering van 9 september 2022 de 2e Begrotingswijziging 2023 behandeld. Conform artikel 24 van de gemeenschappelijke regeling wordt deze begrotingswijziging voor een zienswijze voorgelegd aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Algemene toelichting

Toelichting:
Nu Niet Zwanger (NNZ) ondersteunt mensen in kwetsbare omstandigheden (denk aan mensen met verslavingsproblematiek, psychiatrische problematiek, grote financiële problemen, dakloos zijn) een bewuste keuze te maken over het moment van hun kinderwens, zodat zij niet overvallen worden door een onbedoelde zwangerschap. De begeleiding is actief, persoonlijk en op maat. Als er geen actuele kinderwens is ondersteunt NNZ bij het realiseren van adequate anticonceptie. Als er wel een actuele kinderwens is zorgt NNZ voor de goede vervolgstappen en ondersteuning
Omdat de vrouwen en mannen waar NNZ zich op richt door hun complexe problematiek vaak al in beeld zijn bij hulpverlening, ondersteunt en traint NNZ hulpverleners om met hun cliënten te praten over hun kinderwens. Binnen hulpverleningsinstellingen worden aandachtsfunctionarissen NNZ getraind die op hun beurt weer hun collega's trainen en ondersteunen bij het voeren van gesprekken over kinderwens met hun cliënten. Op deze wijze wordt de werkwijze van NNZ geïmplementeerd en geïntegreerd in hulpverleningsorganisaties.

NNZ is een goed onderbouwde interventie (loket gezond leven RIVM) en onderdeel van het landelijke actieprogramma Kansrijke Start.

Meer informatie: www.nunietzwanger.nl

NNZ in Zeeland

Bezoekadres
Westwal 37
4461 CM Goes
0113 - 249 400

Postadres
Postbus 345
4460 AS Goes

ggdzeeland.nl

In oktober 2019 is NNZ gestart in de provincie Zeeland. In de periode van 1 oktober 2019 tot 1 september 2021 werd het programma gefinancierd vanuit de transformatieagenda jeugd Zeeland en een impulsvergoeding vanuit VWS. In 2022 wordt het programma gefinancierd door een extra eenmalige financiële impuls vanuit VWS en een cofinanciering van de Zeeuwse gemeenten. Het programma wordt gecoördineerd en uitgevoerd door GGD Zeeland. Het NNZ team bestaat uit twee inhoudelijk coördinatoren en een projectleider.
NNZ is landelijk beschikbaar: 172 gemeenten zijn aangesloten (100% van de G4 gemeenten, 75% van de G40 gemeenten). Zeeland is een van eerste regio's die als provincie meedoet en is daarmee een voorbeeld voor andere regio's.

Resultaten

Aandachtsfunctionarissen

In totaal zijn er 44 aandachtsfunctionarissen getraind bij 23 organisaties (waaronder SMWO, 's Heerenloo, Leger des Heils, Raad voor de Kinderbescherming, zie voor de volledige lijst de evaluatie juli 2022). Voor dit jaar staan er nog 4 professionals op de wachtlijst om de scholing te volgen.
Alle aandachtsfunctionarissen hebben een dagdeel scholing gevolgd als ook de geaccrediteerde e-learning NNZ voor aandachtsfunctionarissen. Ook nemen zij vier keer per jaar deel aan een intervisiebijeenkomst. Daarnaast hebben 186 professionals de e-learning voor professionals gevolgd. Naast het trainen en ondersteunen van aandachtsfunctionarissen, zijn er verdiepende trainingen georganiseerd en presentaties en workshops gegeven bij diverse ketenpartners.

Medisch netwerk

Met de twee ziekenhuizen in de regio (ARDZ en ZorgSaam) zijn samenwerkingsafspraken gemaakt voor het verwijzen van cliënten en NNZ is bekend gemaakt bij verloskundigen (via de VSV's) en huisartsen. NNZ wordt meegenomen in de overleggen bij de POP-poli's.

Cliënten

Vanaf de start in oktober 2019 zijn in totaal 185[1] cliënten begeleid (peildatum 1 september 2022). Bijna driekwart van de cliënten (72%) is begeleid door de eigen hulpverlener, iets meer dan een kwart van de cliënten is doorverwezen naar het NNZ team van de GGD (28%). Dit is de bedoeling en wenselijk, omdat het bespreken van kinderwens onderdeel moet worden van het reguliere werk. Verschillende sectoren verwezen naar het NNZ team, waaronder de ziekenhuizen, maatschappelijk werk en de jeugdgezondheidszorg. Het grootste deel van de cliënten die begeleid zijn door het NNZ team van de GGD is vanwege financiële redenen (het niet kunnen betalen van anticonceptiemiddelen) en/over overname van de begeleiding doorverwezen. Van alle cliënten heeft 87% geen kinderwens of wil deze uitstellen, 80% is heeft gekozen voor anticonceptie.

Bekijk meer resultaten in de evaluatie juli 2022[2].

[1] Een belangrijkste opmerking bij de gepresenteerde cijfers is dat er sprake is van onderrapportage door hulpverleners. Dit betekent dat de genoemde cijfers het minimum aantal begeleide cliënten betreft en het dus een beperkt beeld geeft van het bereik van het aantal cliënten.
[2] De evaluatie is als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Borging NNZ
NNZ is een goed onderbouwd, preventief programma dat intussen in heel Nederland zijn meerwaarde heeft bewezen. NNZ Zeeland heeft een groot netwerk opgebouwd van ketenpartners (in sociaal en medisch domein), intensieve samenwerking opgezet met aandachtsfunctionarissen en veel mensen kunnen helpen.
Naast de meerwaarde voor cliënten en hulpverleners[3], levert NNZ ook in financiële zin veel op. De gevolgen van één onbedoelde problematische zwangerschap kunnen een enorme hap nemen uit het jeugdhulpbudget van de gemeente. Het voorkomen van een onbedoelde kwetsbare zwangerschap (kosten van NNZ is ongeveer 400 euro per deelnemer) voorkomt kosten van inzet van jeugdhulp (van lichte opvoedondersteuning tot het opnemen van het gezin in een Moeder-Kindhuis gevolgd door beschermd wonen, wat op kan lopen tot meer dan 50.000 euro). De investering in NNZ leidt op termijn, met zekerheid, tot een kostenbesparing (zie MKBA[4]).
Tenslotte is NNZ een programma dat de samenwerking tussen het sociaal en medisch domein heel concreet en praktisch bevordert en daarmee bijdraagt aan een kansrijke start voor kinderen.
Staatssecretaris van het ministerie van VWS Maarten van Oijen heeft de ambitie uitgesproken om NNZ in elke gemeente beschikbaar te maken. Via het nieuwe regeerakkoord zijn structureel middelen (€ 23 miljoen per jaar vanaf 2023) beschikbaar gekomen om Kansrijke Start in alle gemeenten van Nederland blijvend te organiseren. Gemeenten kunnen deze middelen aanvragen en inzetten voor interventies als NNZ.

De subsidie (impuls vanuit VWS en cofinanciering van gemeenten) loopt t/m 31 december 2022 daarom dit voorstel om NNZ structureel op te nemen in de begroting van de GGD Zeeland.
Onlangs heeft het NNZ team tijdens het Provinciaal Ambtelijk Overleg (PAO) de resultaten van NNZ gepresenteerd en heeft de projectleider NNZ met ambtenaren van verschillende gemeenten gesproken over de resultaten en de borging van NNZ in Zeeland. Hieruit bleek dat de meerwaarde van NNZ wordt gezien en dat men positief is over het voortzetten en de structurele borging van NNZ in Zeeland.

Begroting:
Voor de uitvoering van NNZ in Zeeland zijn twee inhoudelijk coördinatoren nodig voor elk 12 uur per week[5]. Voor Zeeland betekent dit dus 2 keer 12u is 24u.

Verder is 4u per week nodig voor de meer beleidsmatige vraagstukken. Het gaat dan om de volgende taken:

[3] Jeeninga, W. & Cloin, J.C.M. (2021). Nu Niet Zwanger in Midden Brabant. Bereik en ervaringen van hulpverleners en cliënten. Onderzoeksrapport. Tilburg: Tranzo, Tilburg University
[4] Society Impact (2020). Nu Niet Zwanger. Onderzoek naar de maatschappelijke effecten en kosten van een onbedoelde zwangerschap
[5] Door het landelijk team dat NNZ ondersteunt wordt 12 uur per week voor een inhoudelijk coördinator als minimum gezien

- Evalueren samenwerkingsafspraken met managers/directies van uitvoerende (nieuwe) ketenpartners in de hulpverlening.
- beleid.
- Evalueren van afspraken met het somatisch netwerk (huisartsen, GGD artsen verloskundigen, urologen en gynaecologen).
- Ondersteunen van lokale ketenpartners bij het realiseren van de benodigde randvoorwaarden.

PR, communicatie van data en resultaten, overzicht en inzicht in bereik, doorverwijzingen en resultaten van de casussen houden en deze vertalen naar

- Omdat de functie van beleidsmedewerker en presentaties geven.
- Analyseren

NNZ een beperkte rol is, is de verwachting dat deze, net als gedurende de project fase, via externe inhuur wordt ingevuld. Hiermee is in de begroting rekening gehouden.

Daarnaast zijn er nog materiele kosten (waaronder het anticonceptiebudget) en is er een budget voor deskundigheidsbevordering.

Tot slot wordt voor de registratie van NNZ gebruik gemaakt van een speciaal ontwikkelde applicatie. Tot en met 2024 is het gebruik hiervan zonder kosten. Vanaf 2025 worden de kosten naar verwachting € 8000 per GGD per jaar.

Het totaalbedrag van de begrotingswijziging voor de borging van NNZ Zeeland betreft € 90.500 (vanaf 2025 € 98.500).

De begroting, inclusief verdeling van de kosten per gemeente, is in bijlage 1 (zie onderaan) bij dit voorstel gevoegd.

Proces
Op 16 december 2022 wordt de 2e [e] begrotingswijziging 2023 GGD Zeeland ter besluitvorming aangeboden aan het Algemeen Bestuur. Daarom ontvangen wij de zienswijzen van uw gemeenteraad op deze begrotingswijziging graag voor deze vergadering in december.

Wij hopen u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

namens het Algemeen Bestuur,
hoogachtend,

Joke Gaemers
Directeur Publieke Gezondheid & Veiligheid
Ambtelijk secretaris Algemeen Bestuur GGD Zeeland

Bijlage 1: Begroting NNZ en kosten per gemeente

	BEGROTING 2023		
Personele kosten			
Beleidsmedewerker NNZ (4u per week)	€	20.800	4u per week
Inhoudelijk Coördinator (2x12u per week)	€	58.000	24u per week
Data analist			Onderdeel van regulier werk
Aandachtsfunctionarissen bij ketenpartners			Onderdeel van regulier werk
Deskundigheidsbevordering			
E-learning	€	-	Gebruik van E-learing is kosteloos
Basis scholing/thema- en netwerkbijeenkomsten/intervisie/terugkomdagen/verdiepende training AF	€	4.000	
Materiele kosten			
Anticonceptiemiddelen	€	6.000	
Materiaal	€	1.000	
Applicatie registratie NNZ	€	-	Gebruik is tot en met 2024 zonder kosten. Vanaf 2025 zijn de kosten naar verwachting € 8.000 per GGD per jaar.
Onvoorzien	€	1.000	
Totale kosten			
	€	90.500*	

* vanaf 2025 zijn de kosten € 8000 hoger i.v.m. het gebruik van de registratie applicatie

Kosten per gemeente 2023:

Gemeentelijke bijdragen GGD	Inwoner aantal 1-1-2022	Verdeelsleutel	Kosten per gemeente
Borsele	22.818	5,9%	€ 5.358
Goes	38.594	10,0%	€ 9.063
Hulst	27.575	7,2%	€ 6.475
Kapelle	12.882	3,3%	€ 3.025
Middelburg	48.964	12,7%	€ 11.498
Noord-Beveland	7.581	2,0%	€ 1.780
Reimerswaal	22.896	5,9%	€ 5.376
Schouwen-Duiveland	34.065	8,8%	€ 7.999
Sluis	23.166	6,0%	€ 5.440
Terneuzen	54.463	14,1%	€ 12.789
Tholen	26.085	6,8%	€ 6.125
Veere	21.953	5,7%	€ 5.155
Vlissingen	44.358	11,5%	€ 10.416
Totaal	385.400	100,0%	€ 90.500